

ТЕОРІЯ НАВЧАННЯ

Бондаренко Т.С.

аспірантка,

Науковий керівник: Мокляк В.М.

кандидат педагогічних наук, доцент,

Полтавський національний педагогічний університет

імені В.Г. Короленка

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА ЩОДО УПРОВАДЖЕННЯ ІКТ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ УКРАЇНИ

Навчання ХХІ століття – це не просто передача знань від учителя до учнів, це спосіб розширення свідомості і зміни реальності. Сьогодні, з огляду на сучасні реалії, педагог повинен вносити в навчальний процес нові методи подачі інформації. Чи не найбільш вагомим чинником цього новаторства стає використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітньому процесі. Раніше викладачам важко було знайти індивідуальний підхід до кожного учня. Тепер же, з використанням комп'ютерних мереж і онлайн-засобів, школи отримали можливість подавати нову інформацію таким чином, щоб задовольнити індивідуальних запитів кожного учня.

Незважаючи на демократизацію освітнього процесу, автономність навчальних закладів усе ж викладацький склад залишаються залежним від законодавчого процесу в країні. Зокрема всі загальноосвітні навчальні заклади підпорядковуються законам та підзаконним актам (постановам, указам, концепціям, програмам, актам тощо), виданим Президентом України та Міністерством освіти і науки.

Аналізуючи нормативну-правову базу щодо інформатизації загальної середньої освіти в Україні, ми прийшли до висновку щодо масштабності та розмаїття означених документів. Серед них:

– **Закони України** («Інформатизація загальноосвітніх навчальних закладів» (1998); «Про Національну програму інформатизації» (1998); «Про загальну середню освіту» (1999); «Про Основні засади розвитку

інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки»; «Про основні засади розбудови інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки»; «Про освіту» від 05 вересня 2017 року № 2145-VIII));

– **Постанови Кабінету Міністрів України** («Про затвердження Положення про формування та виконання Національної програми інформатизації» (1998); «Про затвердження Комплексної програми забезпечення загальноосвітніх, професійно-технічних і вищих навчальних закладів сучасними технічними засобами навчання з природничо-математичних і технічних дисциплін» (2004); «Про затвердження Державної програми «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці на 2006-2010 роки» від 7 грудня 2005 року № 1153);

– **Укази Президента України** («Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні» (2000), «Про додаткові заходи щодо забезпечення розвитку освіти в Україні» (2001); «Про невідкладні заходи щодо забезпечення функціонування та розвитку освіти в Україні» від 04 липня 2005 року № 1013/2005, «Про першочергові завдання щодо впровадження новітніх інформаційних технологій» від 20 жовтня 2005 року № 1497/2005, «Про заходи щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти в Україні» від 30 вересня 2010 року № 926/2010);

– **програми** (Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття) (2001); Державна програма «Вчитель» (2002); Програма розвитку системи дистанційного навчання на 2004-2006 роки (2003));

– **Концепції** загальної середньої освіти (12-річна школа) (2001); інформатизації загальноосвітніх навчальних закладів, комп'ютеризації сільських шкіл (2001); розвитку дистанційної освіти в Україні (2001);

– **Національна доктрина** розвитку освіти (2002);

– **Положення** про дистанційне навчання (2004);

– **Накази Міністерства освіти і науки України** («Про типові положення про атестацію педагогічних працівників» від 06 грудня 2010 року № 930, «Про підготовку до початку 2011/2012 навчального року» від 11 травня 2011 року № 436, «Щодо оволодіння учителями

загальноосвітніх навчальних закладів інформаційно-комунікаційними технологіями» від 03 січня 2012 року № 2);

– листи Міністерства освіти і науки України «Щодо організації навчання вчителів з використання інформаційно-комунікаційних технологій» від 24 червня 2011 року № 1/9-493; «Про удосконалення системи підвищення кваліфікації педагогічних кадрів в галузі ІКТ» від 19 червня 2012 року № 1/9-460; «Про проведення моніторингового дослідження стану впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у загальноосвітніх навчальних закладах» від 13 березня 2012 року № 14.1/10-804.

Упровадження в життя перерахованих законодавчих актів свідчить про розуміння владної верхівки необхідності інформатизації освітнього простору, переваги якого є очевидними. Зокрема доктор педагогічних наук, професор Марина Лещенко називає такі переваги використання ІКТ:

- ✓ демократизація освіти (забезпечення рівного доступу до освіти для всіх учасників навчального процесу незалежно від соціального, матеріального стану, расових, національних, гендерних ознак, стану здоров'я);

- ✓ гнучкість організації навчального процесу (здійснюється варіативне застосування просторово-часових характеристик навчального процесу: доступність учнів до навчання незалежно від місця їх перебування і в зручний для них час);

- ✓ індивідуалізація навчання (реалізується на основі врахування індивідуальних

- ✓ особливостей студентів шляхом конкретизації змісту, методів і засобів навчання, активізації самостійної діяльності);

- ✓ створення умов для спільної дослідницько-творчої діяльності (поглиблення і

- ✓ розширення джерельно-інформаційної бази, реалізація навчально-дослідницьких проектів) та ін. [3].

Таким чином, ураховуючи потреби необхідності впровадження європейських стандартів якості освітніх послуг, варто на рівні навчального закладу забезпечити якісне надання освітніх послуг; впроваджувати міжнародні стандарти якості освіти; сприяти організації освітнього процесу відповідно до новітніх тенденцій розвитку

національної та світової економіки; сприяти контролю за якістю надання освітніх послуг на усіх рівнях навчання, пропегованих нормативно-правовими актами.

Список використаних джерел:

1. Биков В. Цифрова гуманістична педагогіка відкритої світи / В. Биков, М. Лещенко // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2016. – № 4. – С. 115–130.

2. Кулик О.Є. Інформаційні технології, як чинник управління якістю освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.sworld.com.ua/simpoz4/167.pdf>

3. Лещенко М. Педагогічна реальність в умовах інформаційного соціуму [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ime.edu-ua.net/em.html>